

У Х В А Л А
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про закриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Раценка Євгена Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 221¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення в редакції до внесення змін Законом України „Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів“ від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII

м. К и ї в
7 листопада 2018 року
№ 3-уп(II)/2018

Справа № 3-54/2018(3325/17)

Другий сенат Конституційного Суду України у складі суддів:

Тупицького Олександра Миколайовича – головуючого,
Запорожця Михайла Петровича – доповідача,
Касмініна Олександра Володимировича,
Лемака Василя Васильовича,
Мойсика Володимира Романовича,
Первомайського Олега Олексійовича,
Сліденка Ігоря Дмитровича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,

розглянув на пленарному засіданні справу за конституційною скаргою Раценка Євгена Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 221¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення в редакції до внесення змін Законом України „Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу

адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів“ від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII.

Заслухавши суддю-доповідача та дослідивши матеріали справи, Другий сенат Конституційного Суду України

у с т а н о в и в:

1. Ращенко Є.М. звернувся до Конституційного Суду України з конституційною скаргою щодо перевірки на відповідність частинам першій, другій статті 55, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України (конституційність) частини другої статті 221¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – Кодекс) в редакції до внесення змін Законом України „Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів“ від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII (далі – Закон № 2147).

У статті 221¹ Кодексу в редакції до внесення змін Законом № 2147 визначено, що місцеві господарські та адміністративні суди, апеляційні суди, вищі спеціалізовані суди та Верховний Суд України розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 185³ Кодексу (частина перша); постанова суду, прийнята за результатами розгляду такої справи, є остаточною і оскарженню не підлягає (частина друга).

З доданих до конституційної скарги копій судових рішень вбачається, що за постановою Одеського окружного адміністративного суду від 18 травня 2017 року Ращенко Є.М. притягнуто до адміністративної відповідальності згідно зі статтею 185³ Кодексу. Одеський апеляційний адміністративний суд на підставі, зокрема, статті 221¹ Кодексу в редакції до внесення змін Законом № 2147 ухвалою від 2 червня 2017 року відмовив Ращенку Є.М. у відкритті апеляційного провадження щодо оскарження

названої постанови, вказавши, що постанова суду першої інстанції, прийнята за результатами розгляду справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 185³ Кодексу, є остаточною і оскарженню не підлягає. Ухвалою Вищого адміністративного суду України від 21 липня 2017 року Ращенку Є.М. відмовлено у відкритті касаційного провадження з огляду на необґрунтованість касаційної скарги та відсутність необхідності перевірки викладених у ній доводів.

Мотивуючи невідповідність оспорюваних положень Кодексу в редакції до внесення змін Законом № 2147 частинам першій, другій статті 55, пункту 8 частини другої статті 129 Основного Закону України, автор клопотання зазначає, що апеляційне оскарження є складовою конституційного права на судовий захист, а апеляційний перегляд справи є обов'язковим, на відміну від касаційного оскарження, яке передбачається лише у визначених законом випадках. Посилаючись на юридичну позицію Конституційного Суду України, викладену в Рішенні від 8 квітня 2015 року № 3-рп/2015, Ращенко Є.М. робить висновок, що встановлена частиною другою статті 221¹ Кодексу в редакції до внесення змін Законом № 2147 заборона апеляційного оскарження постанови суду першої інстанції, прийнятої за результатами розгляду справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 185³ Кодексу, порушує його конституційне право на судовий захист, підриває загальні принципи судочинства й опосередковано порушує принцип індивідуалізації юридичної відповідальності особи, передбачений частиною другою статті 61 Конституції України.

2. Вирішуючи питання про закриття конституційного провадження у справі, Другий сенат Конституційного Суду України виходить з такого.

Згідно з частиною першою статті 8 Закону України „Про Конституційний Суд України“ Конституційний Суд України розглядає

питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) чинних актів (їх окремих положень).

Предметом перевірки на відповідність Конституції України автор клопотання визначив положення частини другої статті 221¹ Кодексу в редакції до внесення змін Законом № 2147. Верховна Рада України 3 жовтня 2017 року прийняла Закон № 2147, згідно з підпунктом 2 пункту 2 § 1 розділу 4 якого статтю 221¹ Кодексу викладено в такій редакції:

„Стаття 221¹. Місцеві господарські та адміністративні суди, апеляційні суди та Верховний Суд

Місцеві господарські та адміністративні суди, апеляційні суди та Верховний Суд розглядають справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 185³ цього Кодексу.

Справа розглядається суддею-доповідачем зі складу суду, що розглядає справу, під час розгляду якої вчинено правопорушення, передбачене статтею 185³ цього Кодексу.

Постанова суду, прийнята за результатами розгляду такої справи, може бути оскаржена в апеляційному порядку до суду вищої інстанції.

Постанова судді Верховного Суду, прийнята за результатами розгляду такої справи, може бути оскаржена в апеляційному порядку до Касаційного кримінального суду і переглядається у складі колегії з трьох суддів“.

У розділі 6 „Прикінцеві положення“ Закону № 2147 встановлено, що „цей Закон набирає чинності з дня початку роботи Верховного Суду, визначеного рішенням його Пленуму відповідно до Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 31, ст. 545), опублікованим у газеті „Голос України“, крім: змін до Закону України „Про Вищу раду правосуддя“, передбачених розділом 4 цього Закону, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону; змін до частини третьої статті 82, пунктів 4, 6 частини першої статті 106, статей 133, 147, 152, 155, розділу XII Закону України „Про

судоустрій і статус суддів“, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону“.

Пленум Верховного Суду Постановою від 30 листопада 2017 року № 2 визначив днем початку роботи Верховного Суду 15 грудня 2017 року (пункт 1).

Отже, положення статті 221¹ Кодексу в редакції до внесення змін Законом № 2147 втратили чинність з 15 грудня 2017 року на підставі Закону № 2147. Статтею 221¹ Кодексу в чинній редакції забезпечено апеляційний перегляд справ про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 185³ Кодексу. Крім того, Закон № 2147 не містить будь-яких застережень щодо поширення дії оспорюваних положень Кодексу в редакції до внесення змін Законом № 2147 на правовідносини, які виникли під час їх чинності.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України, є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі (пункт 5 статті 62).

Відповідно до частини четвертої статті 63 Закону України „Про Конституційний Суд України“ сенат Конституційного Суду України закриває конституційне провадження у справі, якщо під час пленарного засідання будуть виявлені підстави для відмови у відкритті конституційного провадження, передбачені статтею 62 цього закону. Отже, конституційне провадження у цій справі підлягає закриттю.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 8, 32, 36, 55, 62, 63, 67, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“ та відповідно до § 48, § 55 Регламенту Конституційного Суду України Другий сенат Конституційного Суду України

у х в а л и в:

1. Закрити конституційне провадження у справі за конституційною скаргою Ращенка Євгена Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 221¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення в редакції до внесення змін Законом України „Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів“ від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII на підставі пункту 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України.

2. Ухвала Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГИЙ СЕНАТ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**